Наталія Сергіївна Борисенко

# Актуальні питання мистецько-організаційної діяльності в закладах освіти

УДК 37.091.33.016:7.011:373
DOI https://doi.org/10.24195/artstudies.2026-3.5

Наталія Сергіївна Борисенко
викладач кафедри мистецької освіти
Житомирського державного університету
імені Івана Франка
ORCID: 0000-0001-9358-1243

Дата першого надходження статті
до видання: 10.08.2026
Дата прийняття статті до друку після
рецензування: 11.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті:
09.11.2026

*Мета статті полягає у визначенні актуальних аспектів мистецько-організаційної діяльності в закладах освіти та обґрунтуванні її значення для професійного й творчого розвитку здобувачів освіти. Методологію дослідження становлять системний, діяльнісний, культурологічний та компетентнісний підходи; використано методи аналізу, узагальнення, систематизації наукових джерел і педагогічного досвіду. Визначено основні напрями мистецько-організаційної діяльності та окреслено перспективи її подальшого розвитку в сучасному освітньому середовищі.*

*У статті розглядаються сучасні трансформаційні процеси мистецько-організаційної діяльності в закладах освіти в умовах цифровізації, соціокультурних змін, інклюзивного розвитку та зростання ролі креативних індустрій. Обґрунтовано необхідність переходу від застарілої моделі «культмасового сектору» до концепції креативного продюсування та арт-менеджменту, що передбачає переосмислення ролі мистецьких подій як повноцінних культурних продуктів із визначеною цільовою аудиторією, ціннісною пропозицією та проєктною логікою реалізації.*

*Проаналізовано ключові проблеми традиційної організації мистецької діяльності в освіті, зокрема її формалізованість, орієнтацію на звітність та невідповідність запитам сучасної студентської молоді. Розкрито дихотомію між академізмом і попкультурою та запропоновано підходи до їхньої конвергенції через використання лекцій-перформансів, сучасних медіаформатів і візуально-просторових рішень. Окрему увагу приділено цифровізації мистецького середовища та розвитку гібридних (фізичних і цифрових) форм творчості, включаючи віртуальні ансамблі, мережеві концерти та інтерактивні онлайн-фестивалі.*

*У статті також розглянуто психотерапевтичну та інклюзивну функції мистецтва як інструменти психологічної підтримки та соціальної інтеграції здобувачів освіти. Наголошено на важливості забезпечення універсального дизайну освітнього простору та розвитку партисипативних мистецьких практик. Окремий блок присвячено питанням фандрейзингу та проєктного менеджменту як необхідних компетентностей сучасного педагога-організатора. Розглянуто джерела залучення ресурсів, включаючи грантові програми, співпрацю з громадами, краудфандинг і партнерство з бізнесом.*

*Зроблено висновок, що інтеграція креативного продюсування, цифрових технологій, інклюзивних і проєктних підходів дозволяє трансформувати мистецько-організаційну діяльність у закладах освіти в ефективний інструмент розвитку особистості, соціальної згуртованості та підвищення конкурентоспроможності освітніх установ.*

***Ключові слова:*** *мистецько-організаційна діяльність, освітній простір, креативне продюсування, цифровізація освіти, проєктний менеджмент, інклюзія.*

**Постановка проблеми.** Сучасний розвиток освітньої сфери відбувається в умовах суттєвих соціокультурних змін, пов'язаних із поширенням цифрових технологій, трансформацією ціннісних орієнтацій молодого покоління та необхідністю реагування на нові суспільні виклики. Такі процеси зумовлюють перегляд традиційних підходів до організації освітньої діяльності та розширення функцій закладів освіти різних рівнів. У цьому контексті мистецько-організаційна діяльність набуває особливого значення, оскільки виходить за межі суто культурно-дозвіллєвої чи художньо-естетичної роботи та стає важливим чинником особистісного розвитку, соціалізації й формування ціннісних орієнтирів здобувачів освіти.

У сучасній освітній практиці мистецько-організаційна діяльність виконує низку важливих функцій: сприяє формуванню соціокультурної та громадянської ідентичності, створює умови для творчої самореалізації особистості, підтримує психологічне благополуччя учасників освітнього процесу та забезпечує розвиток комунікативних компетентностей. Водночас ефективна організація творчих проєктів і культурних ініціатив позитивно впливає на імідж закладу освіти, підвищує його привабливість для потенційних здобувачів освіти та сприяє формуванню конкурентних переваг в умовах сучасного освітнього середовища.

Разом із тим розвиток мистецько-організаційної діяльності супроводжується низкою проблем і суперечностей. З одного боку, у практиці багатьох закладів освіти зберігаються традиційні форми культурно-масової роботи, орієнтовані переважно на проведення стандартних заходів та виконання формальних показників діяльності. З іншого боку, сучасні тенденції розвитку креативних індустрій, проєктного менеджменту та культурного менеджменту потребують впровадження інноваційних підходів, що ґрунтуються на творчості, добровільній участі, партнерстві та проєктному мисленні.

У зв'язку з цим актуальним завданням стає переосмислення змісту, форм і методів мистецько-організаційної діяльності в закладах освіти, пошук нових моделей її реалізації та визначення

перспективних напрямів розвитку відповідно до потреб сучасного суспільства й освітньої практики.

**Аналіз актуальних досліджень.** Питання розвитку мистецько-організаційної діяльності в освітньому середовищі активно розглядаються у працях українських та зарубіжних дослідників. Загальні тенденції трансформації мистецької освіти та культурно-освітнього простору закладів освіти висвітлюються у роботах О. Олійник (2025), О. Сорочик (2023). Проблеми модернізації мистецької освіти в умовах цифровізації та глобальних соціокультурних змін досліджуються у працях T. Calkins (2025), І. Щербака (2026). Значення мистецьких проєктів в інклюзивній освіті та їх психотерапевтична функція підкреслюється у працях А. Хилі, S. Hacking (2008). Водночас проблема трансформації мистецько-організаційної діяльності від традиційної «культмасової роботи» до моделей креативного продюсування, а також її функціонування в умовах цифровізації, інклюзії та розвитку креативних індустрій залишається недостатньо розробленою та потребує подальшого наукового осмислення.

**Мета статті** полягає в аналізі сучасних тенденцій розвитку мистецько-організаційної діяльності в закладах освіти України.

**Методологія дослідження.** У процесі дослідження застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: аналізу й синтезу при опрацюванні наукової та методичної літератури з проблем мистецької освіти й організації культурно-мистецької діяльності; систематизації та узагальнення, для структурування теоретичних положень і визначення основних напрямів досліджуваної проблематики; діяльнісний підхід застосовано для дослідження практичної складової мистецько-організаційної роботи, зокрема процесів планування, підготовки, реалізації та оцінювання мистецьких заходів. Методологічне поєднання зазначених підходів і методів забезпечило комплексне дослідження мистецько-організаційної діяльності як важливого напряму освітньої та культурно-творчої роботи закладів освіти, дало змогу визначити її актуальні проблеми, організаційні особливості та перспективи подальшого розвитку.

**Результати та їх обговорення.** Сучасний етап розвитку освіти характеризується суттєвими змінами в підходах до організації культурно-мистецької діяльності. Сьогодні мистецтво в освітньому середовищі розглядається не лише як засіб естетичного виховання, а й як важливий ресурс особистісного розвитку, соціальної інтеграції та формування ключових компетентностей здобувачів освіти. Динаміка суспільних процесів, активне впровадження цифрових технологій, розширення інклюзивного освітнього простору та зростання потреби в інноваційних формах роботи зумовлюють необхідність оновлення змісту й методів мистецько-організаційної діяльності в закладах освіти.

Так, важливою тенденцією сьогодні стає *ребрендинг мистецько-організаційної діяльності, а саме – перехід від «культмасового сектору» до креативного продюсування***.** Значна частина проблем мистецько-організаційної діяльності в закладах освіти, особливо у вищій школі, зумовлена застарілим понятійним апаратом і збереженням радянської методологічної спадщини. Використання термінів «культмасова робота», «художня самодіяльність», «культурно-просвітницький сектор» часто відображає інерційні підходи, що втратили ефективність в умовах сучасного інформаційного суспільства та розвитку креативних індустрій. Традиційна модель, орієнтована на масовість і формалізовані заходи «для звіту», сьогодні вступає в суперечність із ціннісними орієнтаціями студентської молоді, яка очікує автентичності, змістовності та високої якості культурного продукту. У результаті такі заходи нерідко викликають байдужість і низький рівень залученості здобувачів освіти (Олійник, 2025).

Ребрендинг у цій сфери – це має бути не просто зміна вивіски. Це радикальний перехід від адміністративно-виконавчої моделі до моделі креативного продюсування та арт-менеджменту.

Креативне продюсування в освітньому закладі – це підхід, за якого будь-яка мистецька ініціатива (від камерного академічного концерту на кафедрі до масштабного студентського фестивалю) розглядається як унікальний культурний продукт, що має свою цільову авдиторію, унікальну ціннісну пропозицію, маркетинг-стратегію та чітко прораховані соціокультурні результати (Сорочик, 2023).

Цей перехід передбачає переосмислення трьох ключових компонентів діяльності:

1. Суб'єкт-об'єктні відносини (зміна ролі студента). У «культмасовій» моделі студент є або пасивним споживачем (глядачем у залі), або інструментом виконання чужої волі (виконавцем, якому керівник дав готовий сценарій і ноти). У моделі продюсування студент стає сопродюсером, співавтором, креатором.

2. Проєктне мислення замість календарного планування. Замість механічного заповнення сітки заходів під державні чи внутрішні свята, впроваджується проєктний менеджмент. Кожна подія розробляється за законами життєвого циклу проєкту: від дослідження запиту авдиторії (навіщо це їм?) та генерації ідеї до пост-продакшену (аналіз відгуків у соцмережах, вивчення помилок).

3. Естетична актуалізація. Форма будь-якої презентації є такою ж важливою, як і зміст. Академічна музика, народний танець чи класичний театр мають пакуватися у сучасні візуальні формати. Це включає розробку унікального мерчу події, залучення цифрових декорацій (ШІ-генерації, медіа-арт), нестандартні локації (концерти в атріумах, укриттях, лофтах або на відкритому просторі) та

використання інтерактиву, де глядач є частиною перформансу (Сорочик, 2023).

Щоб мистецький продукт у закладі вищої освіти був ефективним, керівник-продюсер має застосовувати інструменти арт-ринку. Зокрема, важливим є брендинг творчих колективів, що передбачає формування їхнього впізнаваного образу, назви, візуального стилю та активної присутності в соціальних мережах. Не менш значущою є побудова сучасних комунікаційних каналів через цифровий контент, інфлюенсерів та месенджери замість традиційних оголошень. Окреме місце займає гейміфікація, яка через інтерактивні елементи, голосування та ігрові формати забезпечує більшу залученість аудиторії та перетворює захід на простір співучасті (Сорочик, 2023).

Таким чином, деконструкція поняття «культмасовий сектор» та інтеграція філософії креативного продюсування є не примхою моди, а об'єктивною вимогою часу. Тільки трансформувавши організаційну діяльність із «примусово-виховної» на «проєктно-креативну», заклади освіти зможуть виховати справді конкурентоспроможних фахівців, здатних створювати нові сенси, та перетворити свій внутрішній мистецький простір на живий осередок культури, що приваблює абітурієнтів та формує репутацію закладу на загальнонаціональному рівні.

Інша важлива тенденція сучасності – це *дихотомія «Академізм vs Поп-культура» в освітньому просторі.* Одним із найгостріших смислових та естетичних викликів у сучасній мистецько-організаційній діяльності закладів освіти є суперечність між збереженням стандартів академічного мистецтва та стрімким тиском масової поп-культури. Ця дихотомія (роздвоєність) часто перетворюється на внутрішній ціннісний конфлікт для педагога-організатора, який, з одного боку, має місію плекати високий художній смак, а з іншого – зіштовхується з реальними уподобаннями сучасної студентської авдиторії (Coppes, 2023).

У спробах розв'язати це протиріччя організатори мистецької діяльності в закладах освіти зазвичай впадають у дві небезпечні крайнощі:

1. Радикальний (елітарний) академізм, який ґрунтується на орієнтації виключно на класичне, складне академічне мистецтво або автентичний фольклор у незміненому вигляді, тоді як будь-яка адаптація сприймається як спрощення. На практиці це призводить до культурної ізоляції творчих колективів і перетворення заходів на «мистецтво для вузького кола», що мало приваблює широку студентську аудиторію та поглиблює дистанцію між молоддю і класичною мистецькою спадщиною.

2. Тотальний (ринковий) популізм, що орієнтується на швидкий успіх, популярність і активність у соцмережах, через що репертуар зводиться до трендових форматів, поп-музики та низькохудожнього розважального контенту. У результаті заклад освіти втрачає свою виховну й культуротворчу функцію, а мистецька діяльність зводиться до поверхневих розважальних практик (Coppes, 2023).

Вихід із цієї дихотомії лежить не в площині радикальної відмови від одного на користь іншого, а в їхній розумній, концептуальній конвергенції (зближенні). Сучасна мистецько-організаційна діяльність має базуватися на принципі еволюційного залучення через актуальні форми. І тут креативний організатор може використати кілька дієвих стратегій:

1. Лекції-перформанси та сторітелінг: складні класичні твори стають доступнішими завдяки коротким живим розповідям про композиторів, їхнє життя, емоції та контекст створення музики, що «олюднює» геніїв і знімає бар'єр відчуження.

2. Класика в нових медіа-форматах: поєднання академічної основи з сучасними засобами (електроінструменти, синтезатори, DJ-сети, етно- та поп-елементи) у форматах симфонічних рок-шоу чи крос-жанрових проєктів, що робить музику ближчою молодій аудиторії без втрати глибини.

3. Візуально-просторовий синкретизм: доповнення виступів сучасним візуальним супроводом (AI-графіка, світлові інсталяції, віджеїнг) та нестандартними локаціями, що змінює сприйняття події й знімає традиційний «академічний» пафос (Calkins, 2025).

Отже, дихотомія «Академізм vs Поп-культура» сьогодні стає зоною креативного пошуку. Завдання викладача та арт-менеджера в освіті полягає в тому, щоб не опускати планку академічного мистецтва до рівня невибагливого споживача, а навпаки – використовуючи близькі молоді технології, формати та комунікаційні інструменти поп-культури, піднімати авдиторію до розуміння високих мистецьких сенсів. Саме такий баланс дозволяє закладу освіти виконувати свою справжню соціокультурну місію.

Наступна важлива тенденція сучасності – *це цифровізація (діджиталізація) та гібридні форми творчості.* Глобальні виклики останніх років перевели цифровізацію мистецько-освітнього простору з рівня перспективного тренду до необхідної реальності. При цьому цифрова трансформація мистецько-організаційної діяльності не може обмежуватися лише заміною очних репетицій онлайн-зустрічами чи публікацією аматорських відео. Йдеться про формування гібридного мистецького середовища, у якому офлайн- і онлайн-формати взаємодіють і доповнюють один одного, відкриваючи нові можливості для творчості.

Водночас інтеграція цифрових технологій в організацію мистецького життя закладу освіти виявила кілька глибоких суперечностей:

– по-перше, це технологічний та інфраструктурний бар'єр, адже сучасний мистецький організатор

має поєднувати педагогічні й медіапродюсерські компетентності, однак заклади освіти часто не забезпечені необхідним обладнанням і програмним забезпеченням;

– по-друге, спостерігається втрата «живого» контакту, оскільки перенесення перформативних мистецтв в онлайн-середовище без переосмислення формату призводить до зниження емоційної взаємодії та художньої виразності, що є визначальною рисою сценічного мистецтва (Щербак, 2026).

Ефективною відповіддю на ці виклики може стати впровадження концепції фіджитал (physical + digital) в освітню мистецьку практику. Гібридні форми творчості дозволяють розширити географію авдиторії, залучити здобувачів освіти, які перебувають на дистанційному навчанні, та створити контент, неможливий в умовах виключно класичної сцени. Сучасний організаційний інструментарій включає такі інноваційні форми:

1. Віртуальні ансамблі та хори. Це форма, що виникла як відповідь на ізоляцію, перетворилася на окремий жанр медіамистецтва, який вимагає від керівника не лише диригентських навичок, а й роботи з клік-треком, координації індивідуальних записів і подальшого аудіо- та відеомонтажу; результатом стає цифровий мистецький продукт, що формує імідж закладу в онлайн-просторі.

2. Мережеві концерти з розподіленим часом – проєкти, у яких виконавці перебувають у різних локаціях і синхронізуються в реальному часі за допомогою технологій низької затримки, створюючи єдиний сценічний виступ у цифровому форматі.

3. Інтерактивні онлайн-фестивалі та конкурси нового покоління. Замість пасивного перегляду відео використовуються інструменти гейміфікації, що дозволяють глядачам у реальному часі впливати на перебіг подій через голосування, чати та інтерактивні платформи (Green, 2010).

Таким чином, цифровізація та гібридні форми творчості в закладах освіти – це не тимчасовий компроміс, а еволюційний крок, який збагачує традиційну педагогіку. Інтеграція цифрових інструментів дозволяє викладачу-організатору виховувати у студентів важливі міждисциплінарні компетентності, які роблять випускника конкурентоспроможним у сучасній індустрії культури. Головне завдання полягає в тому, щоб технології слугували концептуальному замислу митця, поглиблювали зміст творів, а не перетворювали мистецтво на бездушний цифровий конвеєр.

Іще одна важлива тенденція – *це психотерапевтична та інклюзивна функція мистецтва в освіті.* У сучасних соціокультурних реаліях мистецько-організаційна діяльність у закладах освіти зазнає суттєвих функціональних трансформацій. Творчість у стінах навчального закладу стає унікальним, екологічним інструментом подолання колективної травми, зниження рівня тривожності, профілактики емоційного вигорання, а також простором безбар'єрного діалогу для всіх учасників освітнього процесу (Hacking, 2008).

Студенти та викладачі щодня зіштовхуються із колосальним психоемоційним тиском (безпекові виклики, невизначеність майбутнього, адаптація до дистанційних умов). У таких обставинах традиційні академічні навантаження можуть посилювати відчуття ізоляції. І тому мистецько-організаційна діяльність має запропонувати альтернативні, терапевтичні формати взаємодії, такі як:

1. Арт-терапевтичні творчі лабораторії, які передбачають перехід від традиційних репетицій до відкритих творчих форматів, де пріоритетом є сам процес, а не лише результат. Використання вокалотерапії та імпровізаційного музикування сприяє емоційному розвантаженню та зниженню психологічної напруги учасників.

2. Плейбек-театри, що є інтерактивною формою перформансу. У ній реальні історії глядачів одразу відтворюються акторами-музикантами на сцені, створюючи ефект співпереживання та емоційного опрацювання особистого досвіду.

3. Релаксаційні та іммерсивні концерти – включають камерні музичні події, звукотерапію та медитативні формати, що забезпечують комфортне середовище для аудиторії та сприяють підтримці ментального здоров'я .

Також варто зазначити, що мистецький простір закладу є ідеальним майданчиком для руйнування соціальних стереотипів та інтеграції здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, зокрема осіб з інвалідністю, ветеранів та внутрішньо переміщених осіб. Реалізація цієї функції вимагає від арт-менеджера та педагога перегляду організаційних підходів, зокрема:

– універсальний дизайн творчих локацій, що передбачає фізичну й сенсорну доступність сценічного простору, врахування потреб різних аудиторій та безпечну організацію середовища, включно з укриттями;

– партисипативні мистецькі проєкти, у яких особи з різними фізичними чи ментальними можливостями беруть рівноправну участь у спільних творчих формах (інклюзивні хори, театральні постановки, перформанси з інтеграцією жестової мови);

– соціальну інтеграцію через спільну творчу діяльність, що сприяє адаптації студентів-переселенців і ветеранів через участь у спільних мистецьких проєктах, які виконують об'єднавчу та комунікативну функцію мистецтва.

У контексті терапії та інклюзії викладач музики та організатор змінює свою позицію: він перетворюється на фасилітатора, медіатора та куратора. Його завдання – не оцінювати рівень майстерності, а створити психологічно безпечну атмосферу, де кожен учасник відчуває свою цінність, прийняття та причетність до спільного створення.

Таким чином, актуалізація психотерапевтичної та інклюзивної функцій мистецтва в освітньому просторі – це відповідь на гуманітарний запит суспільства. Перетворюючи мистецькі заходи з площини суто демонстраційної («подивіться, як ми вміємо») у площину партисипативну та терапевтичну («давайте творити разом, щоб підтримати один одного»), заклади освіти створюють унікальне середовище стійкості, взаємодопомоги та безбар'єрного розвитку людського потенціалу.

Хронічне недофінансування соціокультурної сфери, посилене пріоритетністю оборонних витрат, створює серйозні виклики для закладів освіти. Фінансування мистецько-організаційної діяльності за залишковим принципом обмежує можливості створення якісного культурного продукту лише внутрішніми ресурсами. У цих умовах ключовою компетентністю педагога-організатора стають *проєктний менеджмент і фандрейзинг як інструменти залучення зовнішнього фінансування.*

Традиційне адміністрування художньої сфери в освіті базувалося на «прохальній» моделі: керівник колективу писав доповідну записку на ім'я ректора чи директора з проханням виділити кошти на костюми, інструменти чи поїздку. Сучасна модель вимагає переходу до проєктного мислення, а мистецька ініціатива має оформлюватися як проєкт, що має чіткі терміни реалізації, вимірювані кількісні та якісні індикатори, бюджетну матрицю та, головне, суспільно значущу мету. Спонсори та донори XXI століття не дають кошти «на діяльність хору», вони фінансують «вирішення конкретної проблеми громади засобами мистецтва» (наприклад, соціалізацію дітей-переселенців через участь у театральному проєкті або збереження локальної пісенної спадщини через оцифрування фольклору).

Ефективна мистецько-організаційна діяльність у закладі освіти повинна спиратися на диверсифікацію (різноманітність) джерел надходження ресурсів:

1. Грантові програми та інституційна підтримка. Це один із найсистемніших шляхів фінансування мистецьких ініціатив. Освітні заклади можуть подаватися на конкурси Українського культурного фонду, а також міжнародні програми ЄС (Erasmus+, Creative Europe) і фонди на кшталт House of Europe, що підтримують культурні проєкти, колаборації та розвиток інфраструктури.

2. Співпраця з територіальними громадами (ОТГ). Децентралізація відкрила можливості фінансування через місцеві бюджети. Заклади освіти можуть брати участь у «бюджеті участі» та реалізовувати проєкти зі створення арт-просторів, репетиційних баз і локальних культурних подій.

3. Краудфандинг. Це залучення коштів від широкої аудиторії через онлайн-платформи або цільові збори. Він ефективний для студентських ініціатив і водночас допомагає формувати навколо проєкту спільноту прихильників і додатковий медійний ефект.

4. Благодійні та спонсорські колаборації (бізнес + мистецтво). Сучасне партнерство з бізнесом є взаємовигідним: компанії отримують іміджеві переваги, а заклади освіти – фінансування або матеріальні ресурси в обмін на інтеграцію бренду та спільні комунікаційні проєкти (Бержанір, 2023).

Отже, опанування фандрейзингу переводить мистецько-організаційну діяльність у закладах освіти з площини пасивного очікування дотацій у площину активного саморозвитку та автономії. Спроможність викладача знаходити та ефективно розподіляти ресурси безпосередньо впливає на якість освітнього процесу, дозволяє оновлювати матеріальну базу закладу та створює для студентів реальні умови для перших професійних кроків у межах сучасного європейського культурного простору.

**Висновки та перспективи подальших наукових розвідок.** Сучасна мистецько-організаційна діяльність у закладах освіти зазнає комплексної трансформації під впливом цифровізації, інклюзивних практик, змін у культурних запитах молоді та соціально-економічних викликів. Перехід від застарілої моделі «культмасового сектору» до креативного продюсування, впровадження проєктного мислення, гібридних цифрових форматів, терапевтичних та інклюзивних практик, а також освоєння інструментів фандрейзингу й арт-менеджменту свідчать про формування нової парадигми організації мистецького життя в освіті. У цій парадигмі мистецька діяльність виступає не лише засобом естетичного виховання, а й важливим ресурсом соціальної інтеграції, психологічної підтримки, розвитку креативності та підвищення конкурентоспроможності закладу освіти. Реалізація окреслених підходів дозволяє перетворити освітній простір на динамічне культурне середовище, здатне відповідати викликам сучасності та формувати нове покоління фахівців із високим рівнем культурної, соціальної й професійної компетентності.

**ЛІТЕРАТУРА**

1. Бержанір І. А. (2023) Фандрейзинг як інструмент фінансування закладів вищої освіти. *Актуальні питання у сучасній науці*, 12, 18–25. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-12(18)-18-25.

2. Олійник О. (2025) Culturological Dimensions of Art-Management: Paradigmatic Transformations. *Socio-Cultural Management Journal*, 7(2), 21-37. DOI: https://doi.org/10.31866/2709-846X.2.2024.335852.

3. Сорочик О. (2023) Art Management in the Field of Academic Choral Art. *Socio-Cultural Management Journal*, 6. DOI: https://doi.org/10.31866/2709-846X.1.2023.278657.

4. Щербак І. В., Гусар Д. О., Завісько Н. З. (2026). Інтеграція цифрових технологій у музичну освіту: виклики та перспективи. *Педагогічна Академія:*

*наукові записки*, (28). DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.19298512.

5. Hacking S, Secker J, Spandler H, Kent L, Shenton J. (2008) Evaluating the impact of participatory art projects for people with mental health needs. *Health Soc Care Community*. DOI: https://doi.org/10.1111/j.1365-2524.2008.00789.x.

6. Calkins T., Coppes W., Berkers P. (2025) Signals and Noise: How Higher Music Education Institutions Define Popular Music. *International Journal of Music Education*. DOI: https://doi.org/10.1177/1321103X241309291

7. Coppes W., Berkers P. (2023) Constructing Popular Music Programs at Higher Music Education Institutions Across Europe. *International Journal of Music Education*. DOI: https://doi.org/10.1177/02557614221124321.

**REFERENCES**

1. Berzhanir, I. A. (2023) Fandreizynh yak instrument finansuvannia zakladiv vyshchoi osvity. [Fundraising as a tool for financing higher education institutions]. *Aktualni pytannia u suchasnii nautsi*, 12, 18–25. https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-12(18)-18–25 [in Ukrainian]

2. Oliinyk, O. (2025) Culturological Dimensions of Art-Management: Paradigmatic Transformations. *Socio-Cultural Management Journal*, 7 (2), 21–37. https://doi.org/10.31866/2709-846X.2.2024.335852

3. Sorochyk, O. (2023) Art Management in the Field of Academic Choral Art. *Socio-Cultural Management Journal*, 6. DOI: https://doi.org/10.31866/2709-846X.1.2023.278657

4. Shcherbak I., Husar D., Zavisko N. Integration of digital technologies in music education: challenges and prospects. *Pedagogical Academy: Scientific Papers*, (28). https://doi.org/10.5281/zenodo.19298512 [in Ukrainian].

5. Hacking S, Secker J, Spandler H, Kent L, Shenton J. (2008) Evaluating the impact of participatory art projects for people with mental health needs. *Health Soc Care Community*. DOI: https://doi.org/10.1111/j.1365-2524.2008.00789.x

6. Calkins, T., Coppes, W., Berkers, P. (2025) Signals and Noise: How Higher Music Education Institutions Define Popular Music. *International Journal of Music Education*. DOI: https://doi.org/10.1177/1321103X241309291

7. Coppes, W., Berkers, P. (2023) Constructing Popular Music Programs at Higher Music Education Institutions Across Europe. *International Journal of Music Education*. https://doi.org/10.1177/02557614221124321

# Current issues of arts and organizational activities in educational institutions

Nataliia Serhiivna Borysenko
Lecturer at the Department of Art Education
Zhytomyr Ivan Franko State University
ORCID: 0000-0001-9358-1243

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

*The purpose of this article is to identify current aspects of artistic and organizational activities in educational institutions and to justify their significance for the professional and creative development of students. The research methodology comprises systemic, activity-based, cultural, and competency-based approaches; methods of analysis, generalization, and systematization of scientific sources and pedagogical experience were employed. The main directions of artistic and organizational activities have been identified, and prospects for their further development in the modern educational environment have been outlined.*

*The article examines contemporary transformation processes in artistic and organizational activities within educational institutions under conditions of digitalization, socio-cultural change, inclusive development, and the growing role of creative industries. It substantiates the necessity of shifting from the outdated «mass cultural sector» model to the concept of creative production and arts management, which involves rethinking artistic events as full-fledged cultural products with a defined target audience, value proposition, and project-based logic of implementation.*

*The article analyzes key problems of traditional organization of artistic activities in education, including formalization, reporting-oriented practices, and a mismatch with the needs of today's student generation. It explores the dichotomy between academic art and pop culture and proposes approaches to their convergence through lecture-performances, modern media formats, and visual-spatial solutions. Special attention is given to the digitalization of the artistic environment and the development of hybrid (physical and digital) forms of creativity, including virtual ensembles, network concerts, and interactive online festivals.*

*The article also addresses the psychotherapeutic and inclusive functions of art in education, particularly art-therapeutic practices, playback theatre, and relaxation-based artistic formats as tools for psychological support and social integration of learners. The importance of ensuring universal design of educational spaces and developing participatory artistic practices is emphasized. A separate section is devoted to fundraising and project management as essential competencies of the modern educator-organizer. Sources of resource mobilization are considered, including grant programs, cooperation with local communities, crowdfunding, and partnerships with business.*

*The conclusion highlights that the integration of creative production, digital technologies, inclusive and project-based approaches enables the transformation of artistic and organizational activities in educational institutions into an effective tool for personal development, social cohesion, and increasing the competitiveness of educational organizations.*

***Keywords:*** *artistic and organizational activity, educational space, creative production, digitalization of education, project management, inclusion.*